

lene

Mediagebruik door
kinderen van 0 t/m 6
jaar in coronatijd

Miene Media

Aanvullend
flitsonderzoek
2020

Inhoud

1. Samenvatting	3
1.1 Samenvatting	3
2. Onderzoeksopzet	4
2.1 Onderzoeksverantwoording	4
2.2 Weging	5
3. Uitgebreide resultaten	6
3.1 Tijdsbesteding	6
3.2 Opvattingen	9
3.3 Opvoeden met media	11
3.4 Veranderingen	16

Colofon

Iene Miene Media-flitsonderzoek 2020 door Netwerk Mediawijsheid

Iene Miene Media is een jaarlijks onderzoek van Netwerk Mediawijsheid naar het mediagebruik van jonge kinderen. Het flitsonderzoek is een aanvullend onderzoek gericht op het mediagebruik in coronatijd.

Realisatie

- Mare Veltman, senior insights manager CHOICE Insights & Strategy - dataverzameling, samenstelling en redactie
- Netwerk Mediawijsheid - opdrachtgever
- prof. dr. Peter Nikken, lector Jeugd en Media Hogeschool Windesheim, advies, opstelling vragenlijst en interpretatie resultaten

Netwerk Mediawijsheid

e-mail: info@mediawijzer.net

website: www.mediawijzer.net en www.mediawijsheid.nl

© Netwerk Mediawijsheid, 2020 - CC BY 3.0 NL

1. Samenvatting en aanbevelingen

1.1 Samenvatting

Dit onderzoek geeft de stand van zaken over het mediagebruik van kleine kinderen (0 t/m 6 jaar) in coronatijd en de manier waarop ouders daarmee omgaan.

Beeldschermtijd is toegenomen

Het blijkt dat jonge kinderen (0 t/m 6 jaar) gemiddeld 2,5 uur per dag besteden aan beeldschermmedia sinds de coronacrisis, bijna een uur meer dan normaal. Vooral het kijken van filmpjes is toegenomen, van 84 naar 114 minuten per dag, en het spelen van online spelletjes, van 29 naar 40 minuten gemiddeld.

Kinderen en ouders zijn meer thuis

Kinderen zijn meer thuis, en een groot deel van de ouders ook. Zeven op de tien ouders werken thuis en veel moeten nu tegelijkertijd op hun kind letten. Verder geeft 84% van alle ouders aan blij te zijn dat ze media kunnen inzetten om hun kind in deze bijzondere tijd bezig te houden.

Vooral 5- tot 6-jarigen besteden veel tijd aan schoolwerk

Het blijkt dat vooral het mediagebruik onder 5- tot 6-jarigen een toename kent: dit steeg met bijna anderhalf uur per dag (van gemiddeld 117 naar 202 minuten). Schoolwerk lijkt hierin een grote rol te spelen, want 87% van de 5- tot 6-jarigen krijgt (verplichte dan wel vrijwillige) opdrachten vanuit school die op een scherm moeten worden uitgevoerd.

Ouders hebben meer tijd voor hun kinderen

Nu de ouders en kinderen meer tijd samen thuis doorbrengen, houden ouders iets meer een oogje in het zeil als kinderen met media bezig zijn. Ze maken zich meer zorgen over hoe ze de online veiligheid van hun kind kunnen garanderen.

Tegelijkertijd zien ze ook de positieve kanten. Maar liefst twee derde van de ouders geeft aan dat ze nu meer leuke dingen met hun kind kunnen doen. Ruim de helft is, nu er geen school is, blij dat er media zijn. Ook de mogelijkheid van educatieve spelletjes wordt gewaardeerd.

2. Onderzoeksopzet

2.1 Onderzoeks- verantwoording

Opzet en uitvoering

Achtergrond

Het Iene Miene Media-onderzoek heeft als belangrijkste doel om te meten hoe kinderen binnen huishoudens omgaan met, en gebruik maken van verschillende media(devices) en hoe hun ouders hen hierbij begeleiden. De resultaten worden gebruikt voor verschillende publicatiedoelstellingen, om kennis te delen en de mediawijsheid van kinderen én hun ouders te bevorderen. De aanvullende flitspeiling is uitgevoerd om inzicht te krijgen in de invloed van de coronacrisis en bijbehorende maatregelen op het mediagebruik.

Probleemstelling

De volgende vragen stonden centraal:

- Hoe gaan ouders om met het mediagebruik en mediagedrag van hun kinderen (0-6 jaar)?
- In hoeverre is er sprake van '(beeld)scherm mediaopvoeding'?
- In hoeverre verschilt het 'normale' mediagebruik van kinderen in vergelijking tot nu in de coronatijd?

Doelstellingen

- Vaststellen hoe jonge kinderen (en hun ouders) media gebruiken, en wat hun mediavaardigheden zijn
- Vaststellen wat kinderen leren van media
- Inzicht krijgen in de houding van ouders t.a.v. het mediagebruik van (en met) kinderen in relatie tot opvoeding
- Daar waar mogelijk de vergelijking maken tussen 'normaal' mediagebruik van kinderen en het mediagebruik in de coronatijd

Dataverzameling en periode

Het veldwerk vond plaats door middel van kwantitatief online onderzoek bij een online panel, in de periode van 27 t/m 30 maart 2020.

Populatie

Ouders of verzorgers van één of meer kinderen van 0 t/m 6 jaar. De volledige populatie (NL) omvat ouders van 1.250.000 kinderen, verdeeld over ca. 958.000 huishoudens.

Steekproef

In totaal hebben (na schoning) N=613 ouders van kinderen van 0 t/m 6 jaar aan het onderzoek deelgenomen.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Bij 95% betrouwbaarheid en een N van 613 is de maximale onnauwkeurigheid 3,9%. Een maximale onnauwkeurigheid van 3,9% houdt in: als 50% aangeeft tevreden te zijn, dan varieert het percentage in de volledige populatie van 46,1% tot 53,9%.

Uitsplitsing naar opleidingsniveau van de ouders

De uitsplitsing naar opleidingsniveau is als volgt:

- Laag: geen, lbo, vbo, vmbo, mbo1, mavo, 1e 3 jaar havo, vwo
- Midden: mbo, havo, vwo bovenbouw
- Hoog: hbo, wo

Rapportage

In grafieken zijn ten behoeve van de leesbaarheid percentages van 1% of 2% niet weergegeven. Bij vragen over de tijdsbesteding zijn onbetrouwbare antwoorden verwijderd, waardoor de totale N kleiner is dan bij andere vragen.

2.2 Weging

Om ongewenste verschillen tussen 'populatie' en de 'steekproef' te corrigeren, is d.m.v. 'spinnaker weging' een correctiefactor berekend voor de verdeling naar leeftijd en opleiding.

		Populatie Verdeling*	Steekproef verdeling	Weegfactor
Leeftijd	0 jaar	14%	7%	2,000
	1 jaar	14%	11%	1,272
	2 jaar	14%	12%	1,167
	3 jaar	14%	14%	1,000
	4 jaar	14%	19%	0,737
	5 jaar	15%	19%	0,789
	6 jaar	15%	19%	0,789
Opleiding	Laag	19%	9%	2,111
	Midden	46%	38%	1,211
	Hoog	35%	54%	0,648

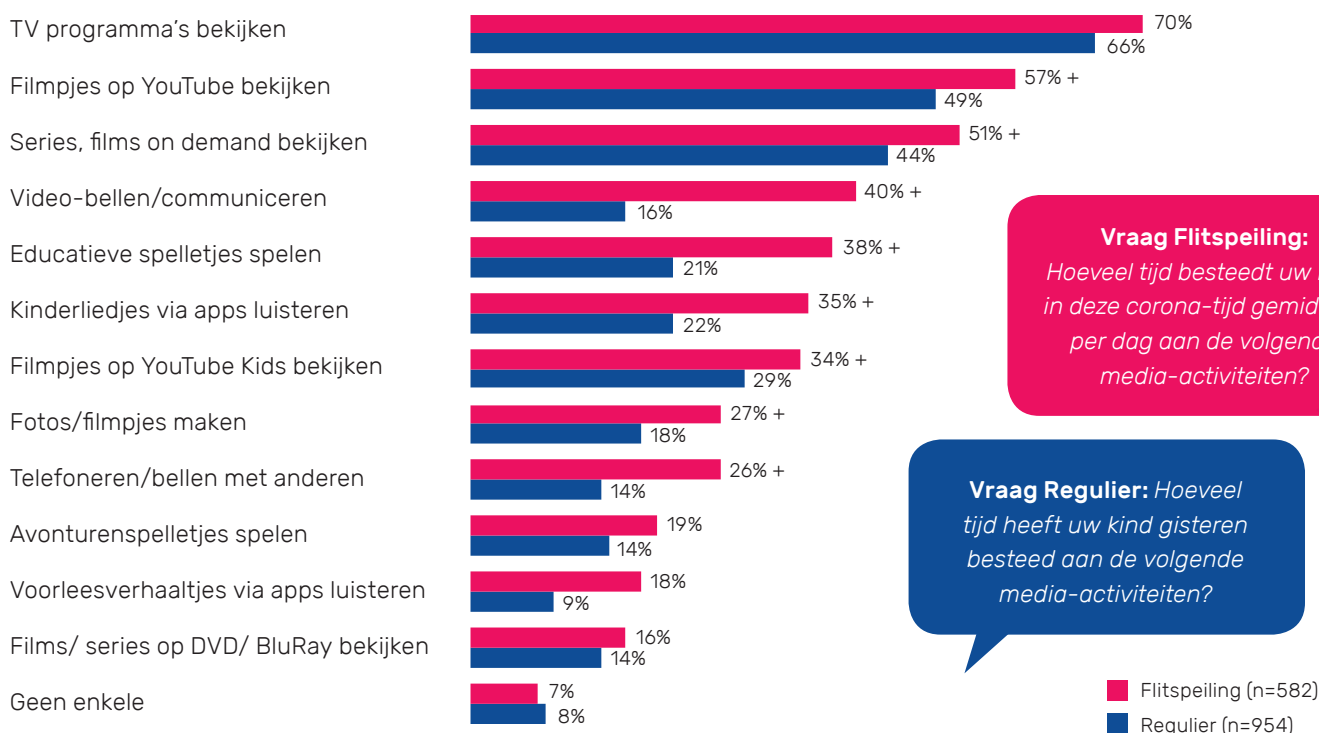
*Data afkomstig uit Gouden Standaard 2019

3. Alle resultaten

3.1 Tijdsbesteding

De meeste ondernomen media-activiteiten zijn toegenomen in de corona-tijd.

Gebruik media. Basis: totaal

De meeste ondernomen media-activiteiten zijn significant toegenomen, met uitzondering van TV en dvd kijken. Tv-programma's kijken was en blijft de de meest ondernomen media-activiteit.

De tijd die kleine kinderen aan media besteden is met 50 minuten toegenomen. Vooral filmpjes kijken is toegenomen (84 naar 114 minuten gemiddeld) en het spelen van spelletjes (educatieve en avonturenspelletjes, van 29 naar 40 minuten gemiddeld).

Het mediagebruik onder 5-6 jarigen is helemaal enorm toegenomen: van 117 naar 202 minuten gegaan, een toename van 85 minuten, oftewel een toename van 73%.

Een deel van de toename kan worden verklaard omdat kinderen opdrachten en taakjes vanuit school en de opvang krijgen.

Van de 5 t/m 6 jarigen krijgt 53% opdrachten vanuit school die op een scherm uitgevoerd moeten worden en voor nog eens 34% zijn er mogelijkheden vanuit school, maar is deelname vrijwillig. De 5 t/m 6 jarigen die opdrachten krijgen, besteden daar gemiddeld 76 minuten aan.

Op de volgende pagina's staat de tijdsbesteding per losse activiteit en de totale tijd per categorie. Op de pagina daarna de tijd die kinderen besteden aan opdrachten vanuit school.

De gemiddelde tijd die kleine kinderen aan media besteden is toegenomen van 103 naar 153 minuten.

	Totaal		0-2 jaar		3-4 jaar		5-6 jaar	
Totaal	Regulier	Flits-peiling	Regulier	Flits-peiling	Regulier	Flits-peiling	Regulier	Flits-peiling
Tv-programma's bekijken	46,2	52,5	36,0	51,9	45,1	50,2	54,9	55,1
Series, films on demand bekijken	41,4	52,3	34,9	47,1	40,8	49,3	46,3	58,6
films of series op DVD/BluRay bekijken	31,5	32,0	17,6	28,1	35,4	25,8	35,7	40,5
Filmpjes op YouTube bekijken	32,9	37,8	28,6	31,7	29,0	36,8	39,8	44,4
Filmpjes op YouTube Kids bekijken	25,6	33,2	22,6	22,3	24,2	33,7	31,2	41,0
Foto's/filmpjes maken	12,9	14,3	11,7	13,0	11,3	13,5	15,9	16,5
Telefoneren/bellen met anderen	10,5	13,9	10,6	14,1	8,7	15,1	15,0	12,6
Video-bellen/communiceren	11,1	12,2	10,5	11,9	11,1	12,2	12,3	12,6
Kinderliedjes via apps luisteren	19,7	24,6	22,4	25,5	16,5	23,1	20,0	24,9
Voorleesverhaaltjes via apps luisteren	14,5	18,5	12,5	19,1	13,8	16,6	21,0	19,5
Educatieve spelletjes spelen	19,7	30,3	18,0	23,6	16,9	26,7	24,0	34,7
Avonturenspelletjes spelen	24,9	26,3	18,7	19,2	18,6	18,5	34,5	31,2
Totaal	Regulier	Flits-peiling	Regulier	Flits-peiling	Regulier	Flits-peiling	Regulier	Flits-peiling
Media activiteit gemiddeld totaal	103,2	153,4	81,9	108,8	106,8	160,4	117,3	201,6
Media activiteit totaal: kijken	84,2	114,3	62,2	89,5	88,7	115,7	97,7	140,8
Media activiteit totaal: communiceren	14,6	17,4	14,9	16,4	13,2	18,1	17,4	17,9
Media activiteit totaal: luisteren	24,0	29,5	27,3	29,5	21,4	27,4	23,0	31,2
Media activiteit totaal: spelletjes	29,4	40,4	25,6	31,6	24,7	33,0	36,0	47,2
Foto's/filmpjes maken	12,9	14,3	11,7	13,0	11,3	13,5	15,9	16,5

Kijken: tv-programma's, series, films on demand, opgenomen films of series op DVD/BlueRay, filmpjes op YouTube, filmpjes op YouTube Kids

Communiceren: telefoneren/bellen met anderen, videobellen/-communiceren

Luisteren: kinderliedjes via apps luisteren, voorleesverhaaltjes via apps luisteren

Spelletjes: educatieve spelletjes spelen, avonturenspelletjes spelen

Foto's/filmpjes maken

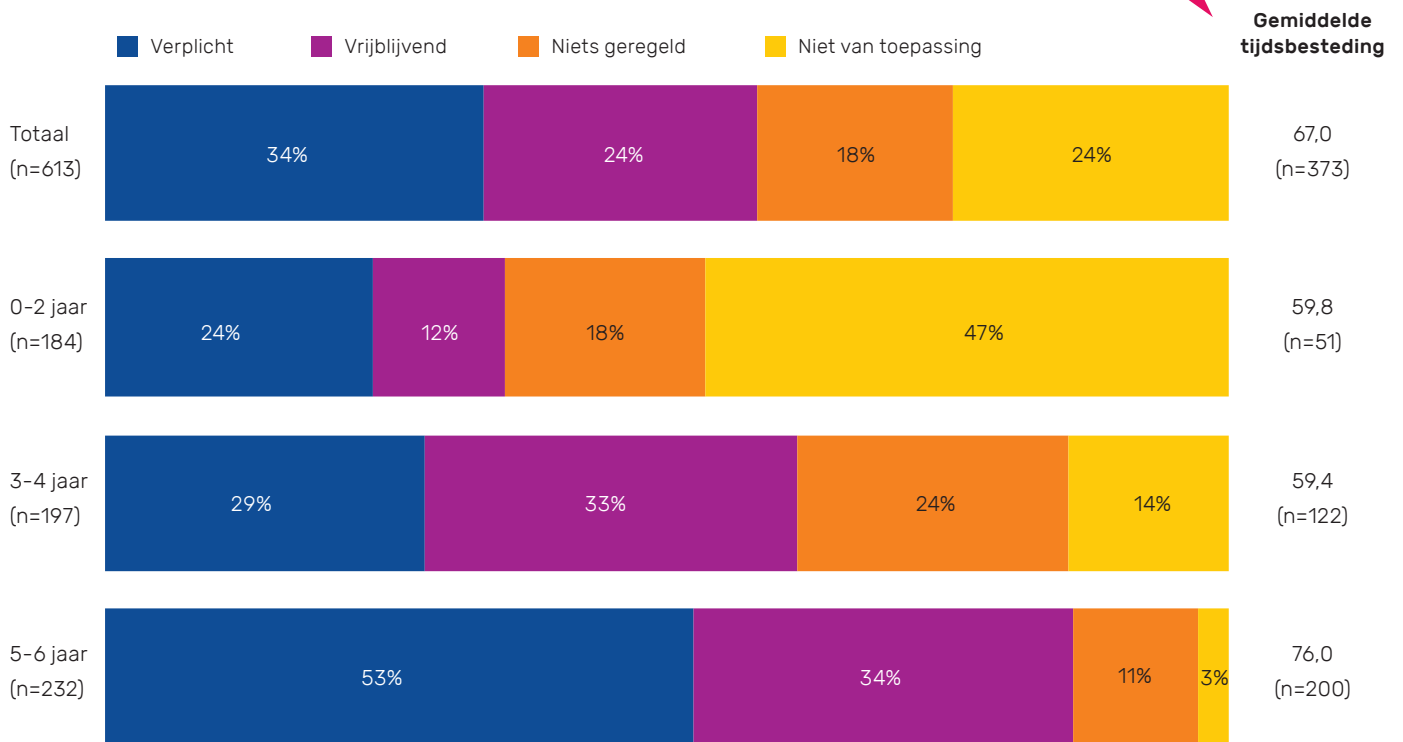
De meerderheid van de 5- en 6-jarigen krijgt opdrachten vanuit school, waar ze gemiddeld 76 minuten aan besteden.

Opdrachten van school.

Basis: totaal (n=613)

Vraag a: Is er vanuit de opvang of school iets geregeld zodat uw kind achter een scherm kan leren?

Vraag b: Indien ja: Hoeveel tijd besteedt uw kind online gemiddeld per dag aan taken die vanuit de opvang of school komen?

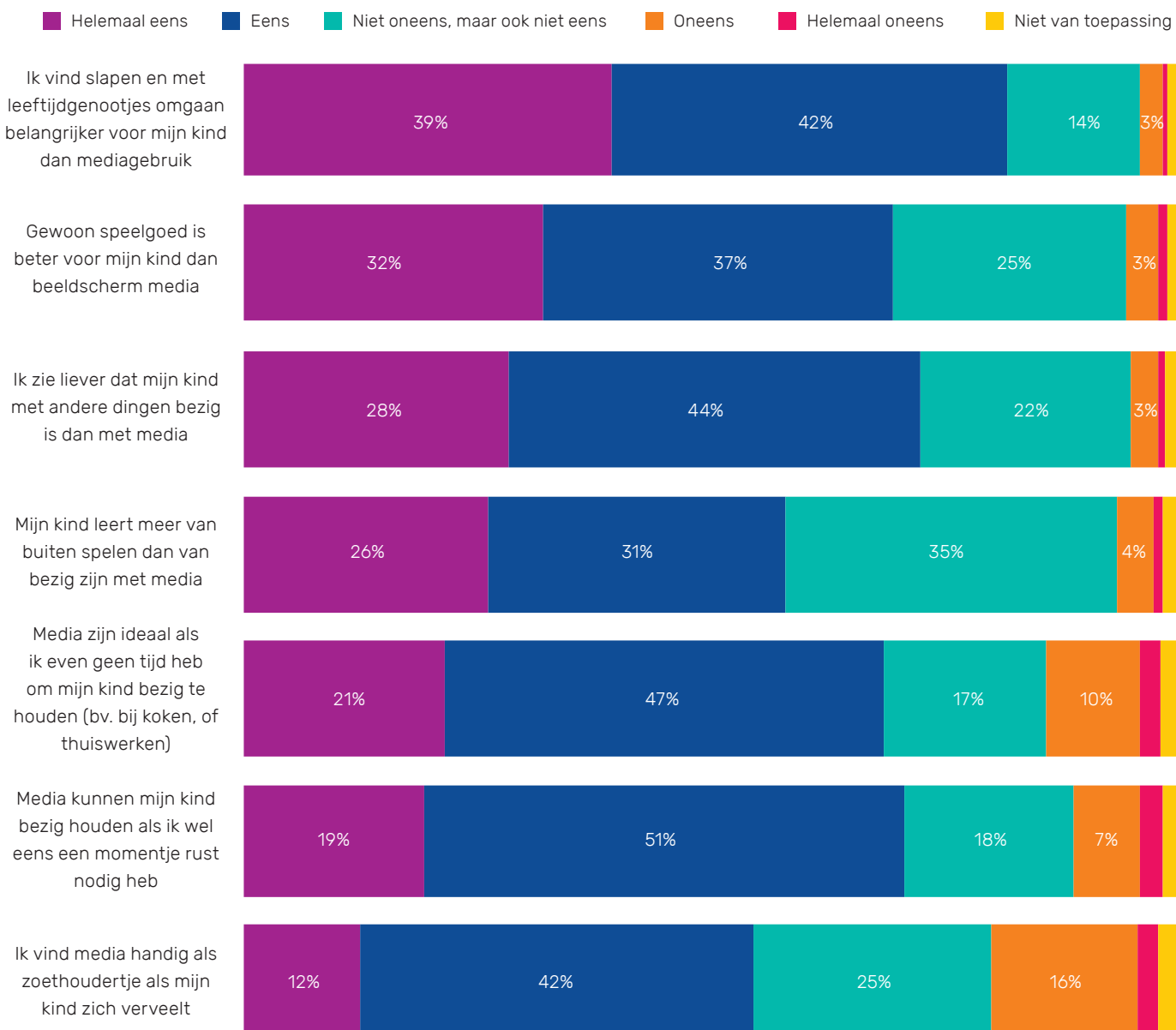
3.2 Opvattingen

De meeste ouders willen een niet al te grote rol van media in het leven van hun kind, maar ze vinden het ook fijn om media in te kunnen zetten als ze tijd voor zichzelf nodig hebben.

Vraag: In welke mate bent u het eens met de volgende uitspraken over uw kind en beeldscherm-media, zoals de televisie, (spel) computer, mobiele telefoon, tablet of laptop?

Opvattingen over kinderen en media.

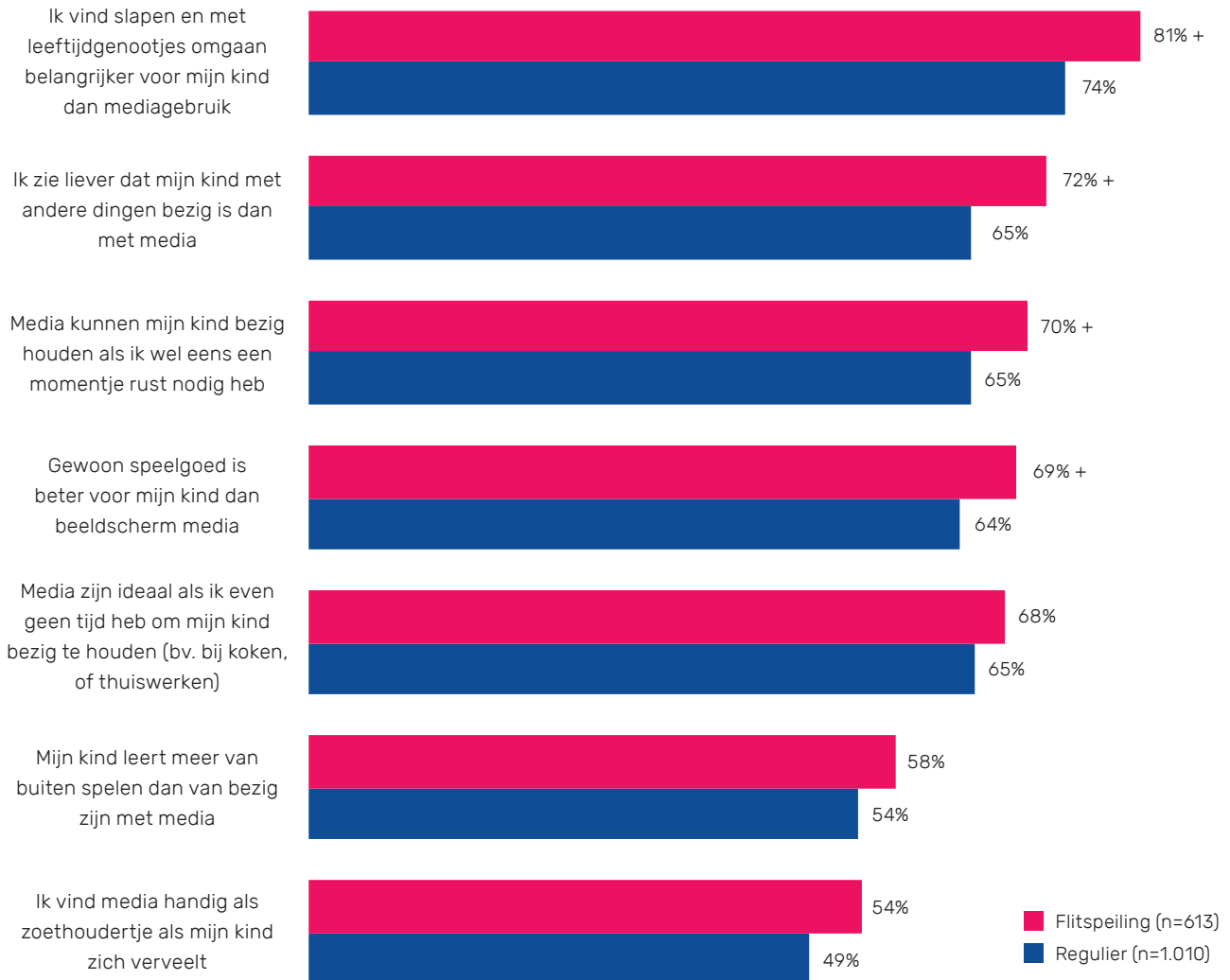
Basis: allen (n=613)

De opvattingen over onder andere de 'oppasfunctie' van media (zoethouder) zijn niet veel veranderd.

Vraag: In welke mate bent u het eens met de volgende uitspraken over uw kind en beeldscherm-media, zoals de televisie, (spel) computer, mobiele telefoon, tablet of laptop?

Opvattingen over kinderen en media, Top 2 eens. Basis: totaal

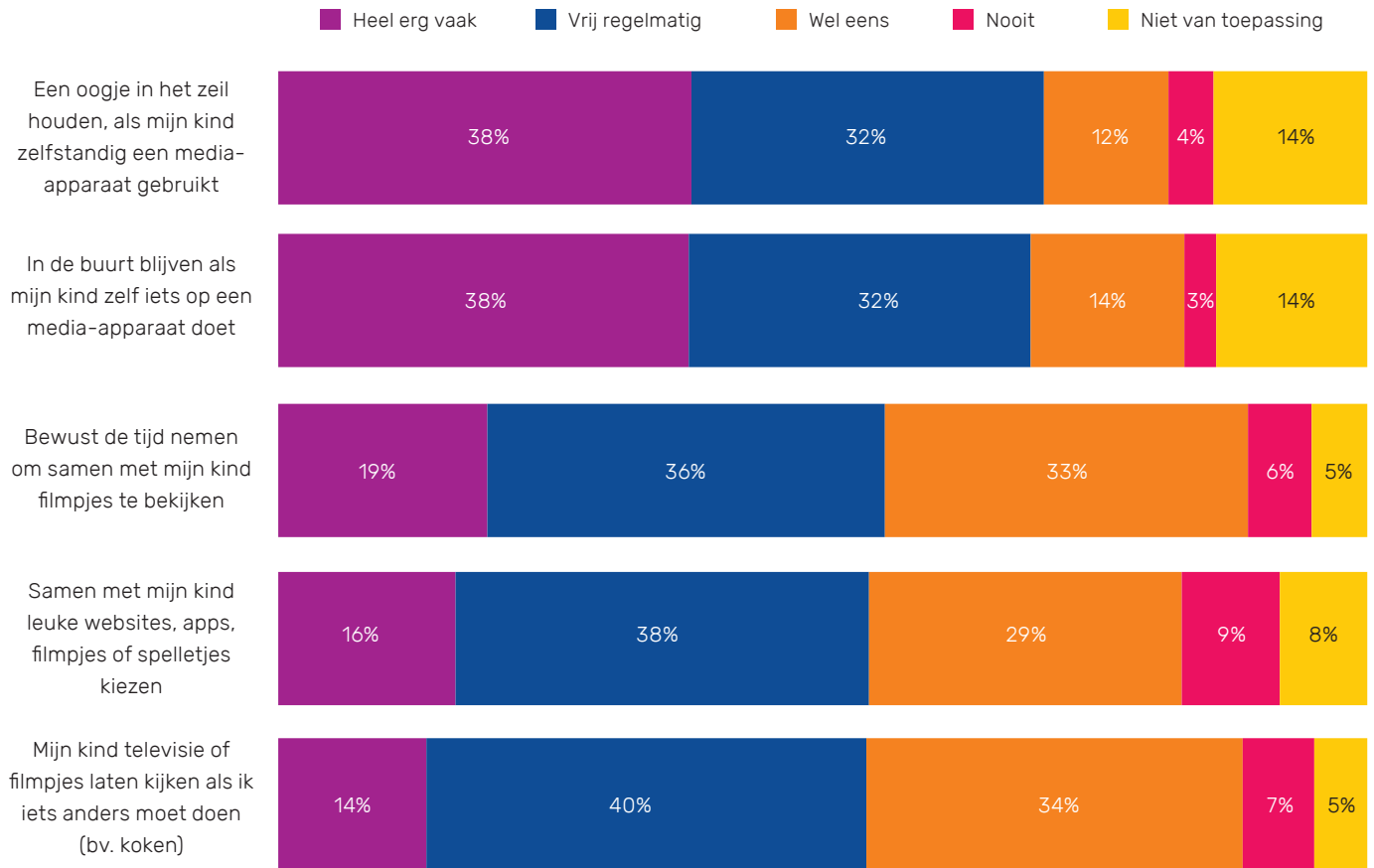

3.3 Opvoeden met media

Ouders geven vooral aan een beetje op te letten wat hun kind doet, echt samen 'omgaan' met media gebeurt minder vaak.

Vraag: Hoe vaak doet u in de dagelijkse opvoeding van uw kind onderstaande dingen?

Opvoeden met media .
Basis: allen (n=613)

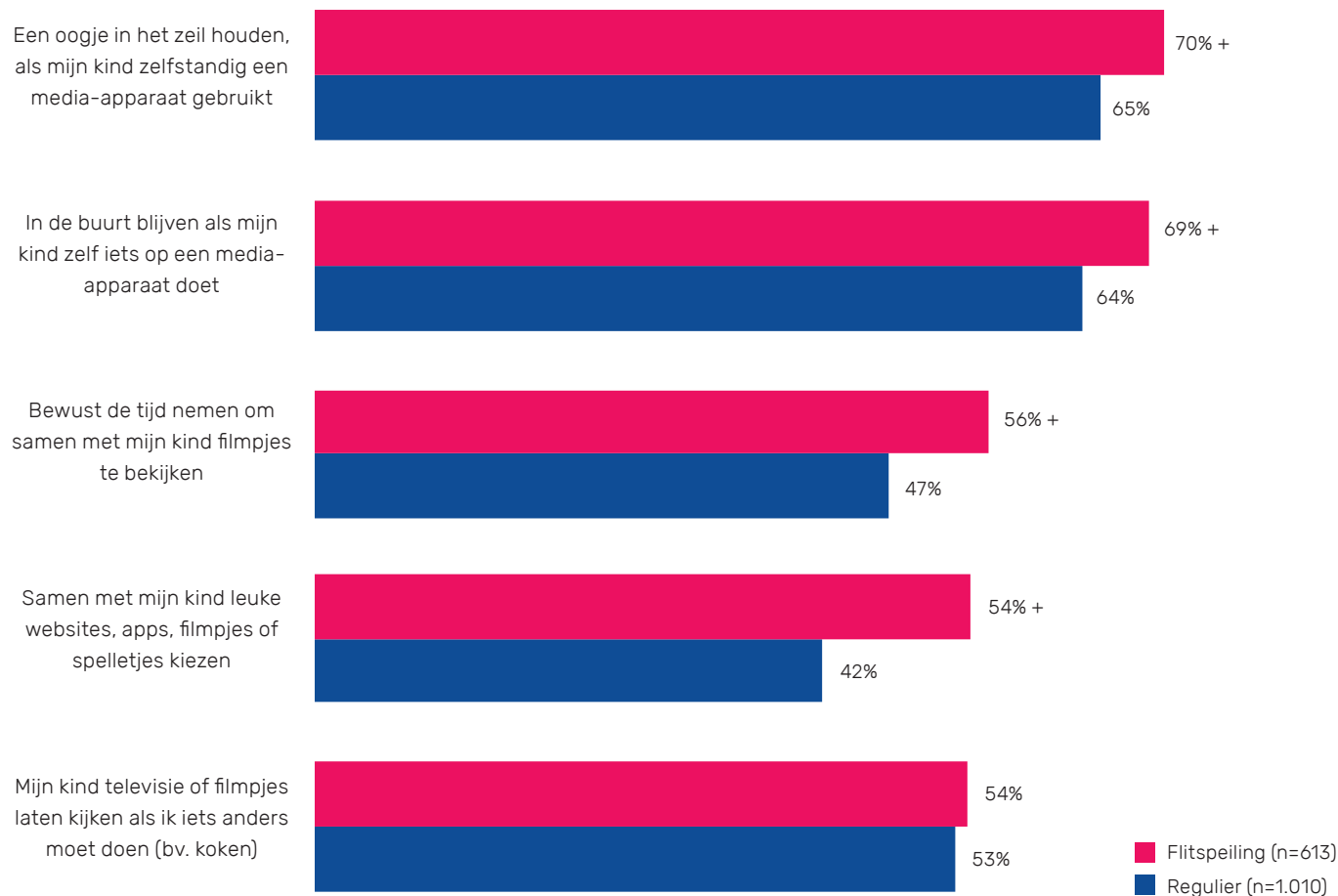

Ouders geven vooral aan een beetje op te letten wat hun kind doet, echt samen 'omgaan' met media gebeurt minder vaak.

Vraag: Hoe vaak doet u in de dagelijkse opvoeding van uw kind onderstaande dingen?

Top 2 stellingen jonge kinderen en media.

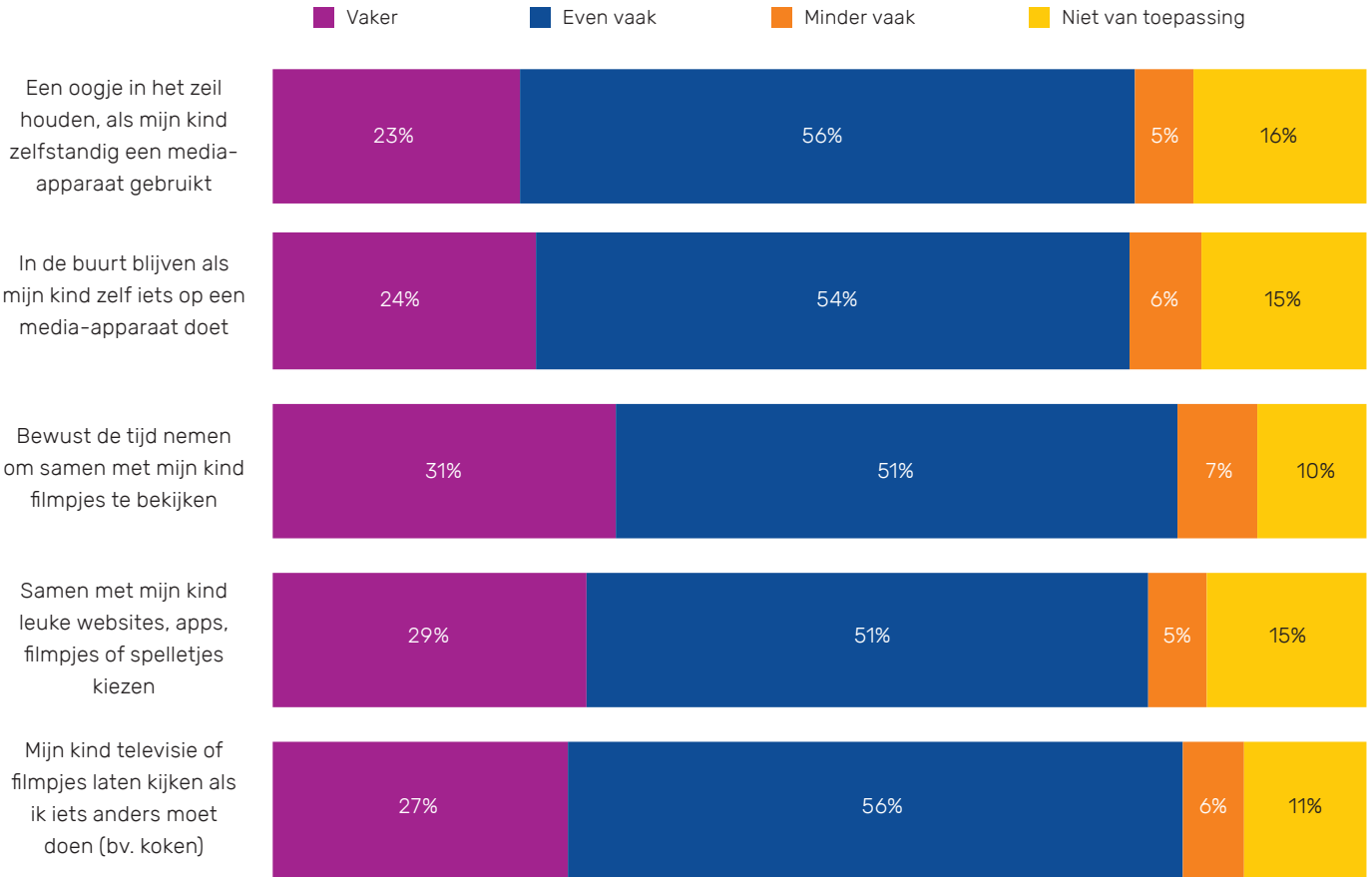
Basis: totaal

Een kwart tot een derde van de ouders geeft aan in de coronatijd vaker op te letten en vaker samen met hun kind bezig te zijn met media.

Vraag: De corona-tijd kan invloed hebben op de dagelijkse bezigheden van u met uw kind. In hoeverre doet u onderstaande dingen anders dan voor de corona-tijd?

Veranderingen opvoeden met media.
Basis: allen (n=613)

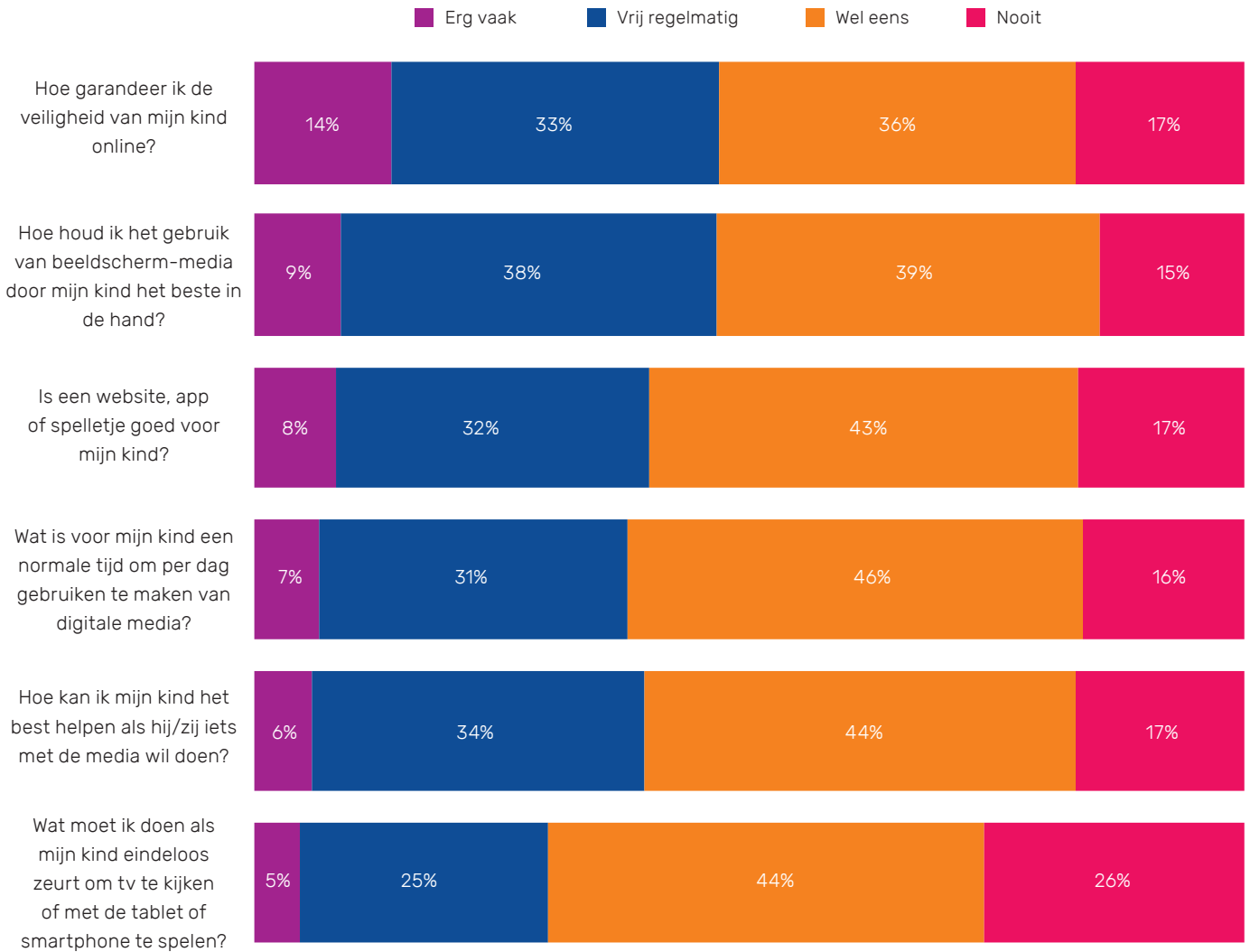

Ruim een op de tien vraagt zich erg vaak af hoe ze de online veiligheid van hun kind kunnen garanderen.

Vraag: Hoe vaak denkt u na over onderstaande vragen rond het opgroeien van uw kind en media-apparaten?

Nadenken over vragen rond opgroeien en media-apparaten .

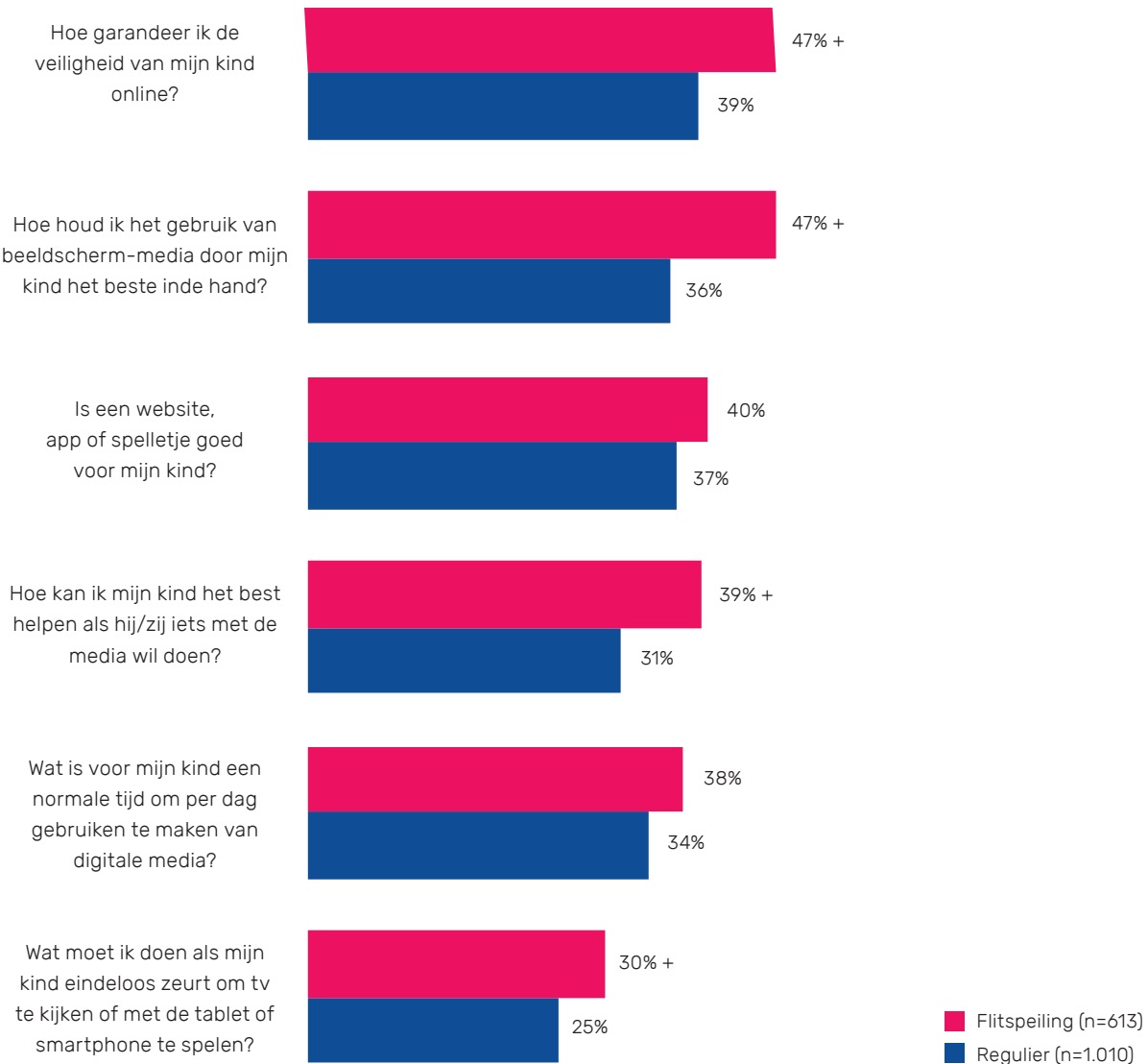
Basis: allen (n=613)

Ouders vragen zich iets vaker af hoe ze de online veiligheid van hun kind kunnen garanderen.

Vraag: Hoe vaak denkt u na over onderstaande vragen rond het opgroeien van uw kind en media-apparaten?

Top 2 stellingen jonge kinderen en beeldscherm-media.
Basis: totaal

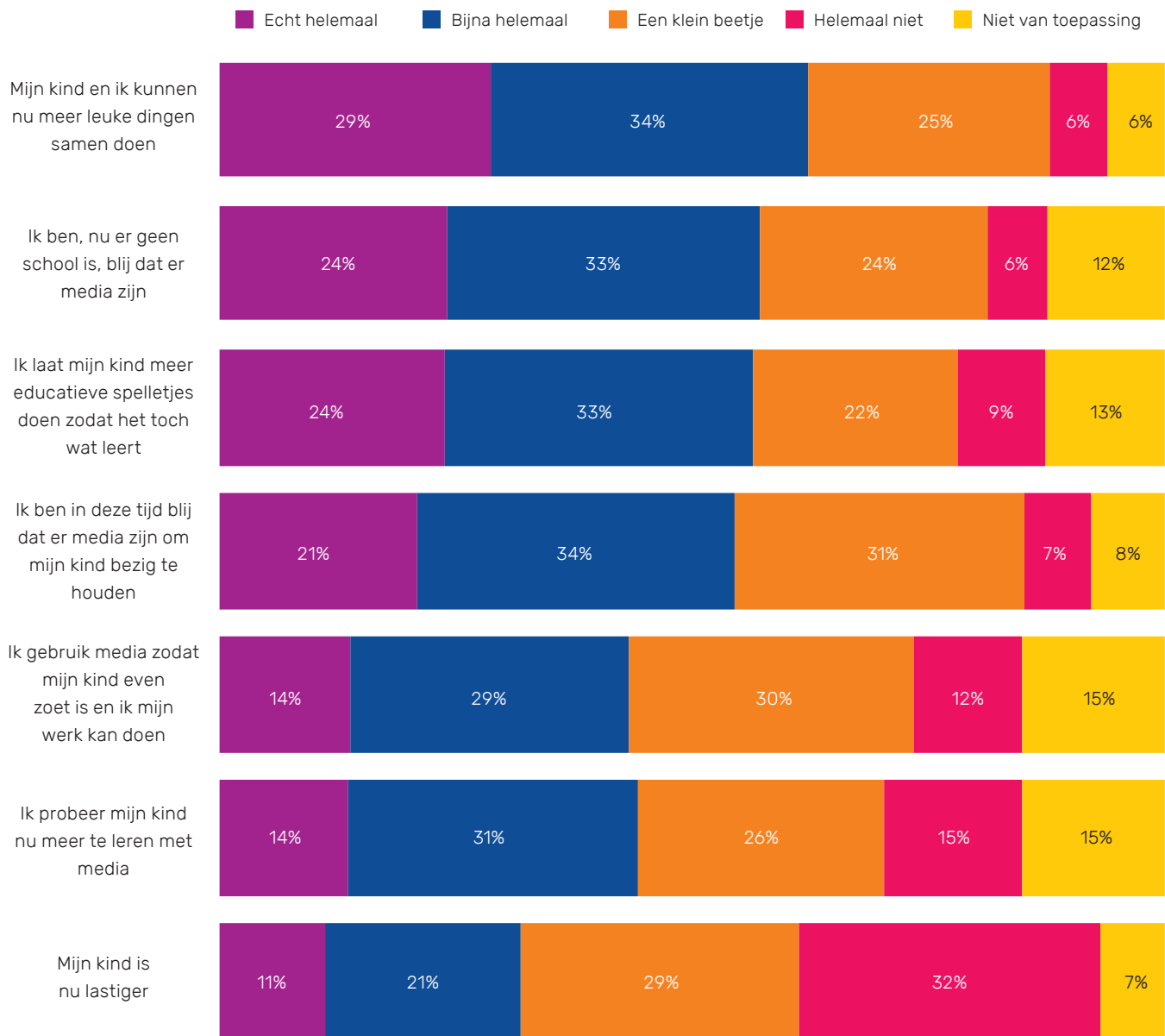
3.4 Veranderingen

Ruim de helft van de ouders ziet ook positieve aspecten aan de coronatijd als het gaat om de omgang met hun kind en de beschikbaarheid van media.

Vraag: Hieronder staan verschillende uitspraken over de corona-tijd. In hoeverre kloppen deze uitspraken voor u en uw kind?

Veranderingen door corona-maatregelen.

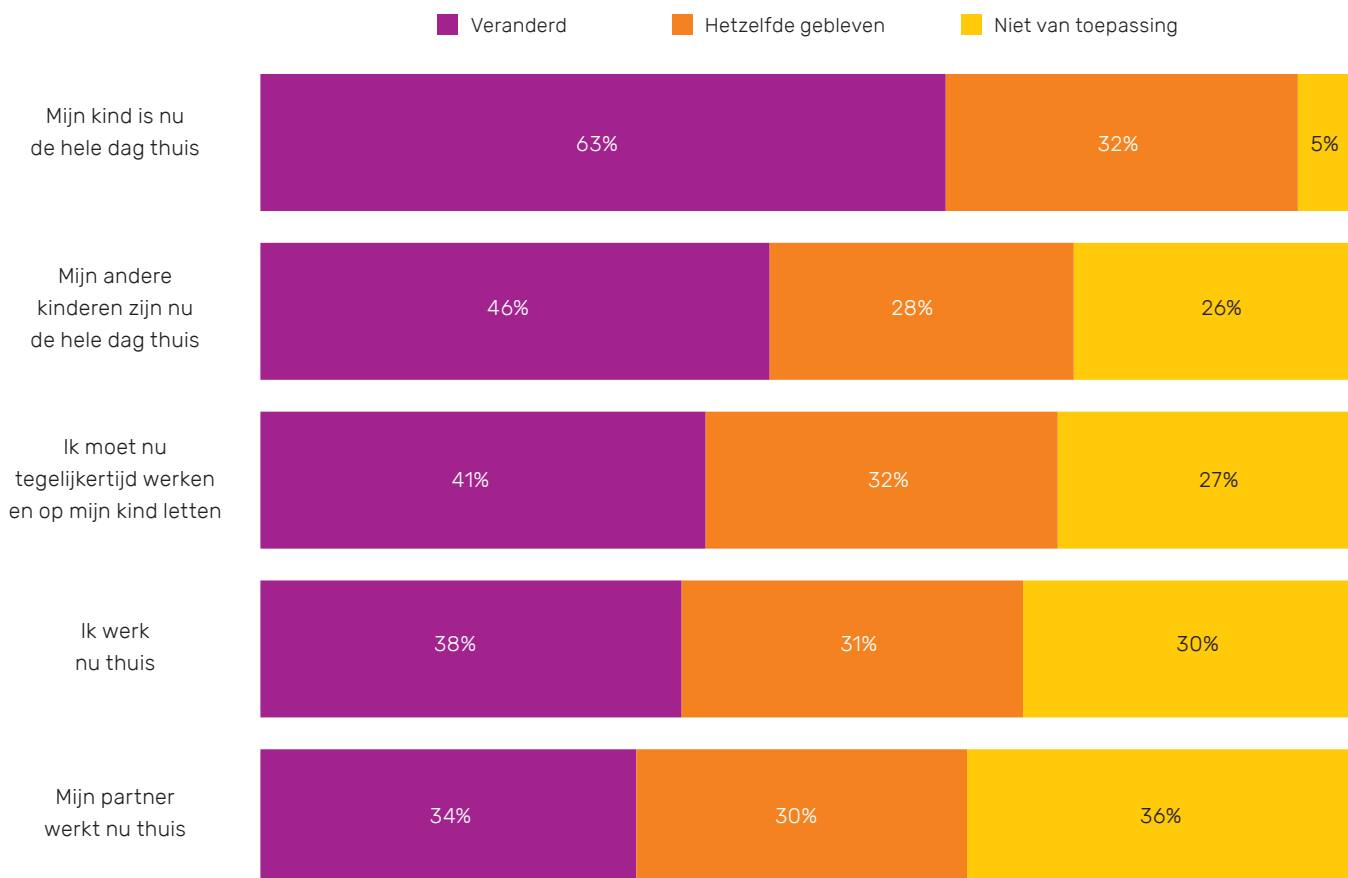
Basis: allen (n=613)

De meerderheid heeft nu, anders dan voor de coronatijd, de hele dag de kinderen thuis. Ruim een derde werkt nu thuis terwijl ze dat eerst niet deden.

Vraag: In hoeverre zijn er de volgende veranderingen in uw huishouden door de coronamaatregelen?

Veranderingen in thuissituatie.
Basis: allen (n=613)

Bij bijna vier op de tien huishoudens met 5- en 6-jarigen zijn er belemmeringen om media optimaal te gebruiken, vooral door verouderde en onvoldoende computers.

Belemmeringen bij mediagebruik.

Basis: totaal

Vraag: Zijn er bij u thuis de volgende belemmeringen om media optimaal te kunnen gebruiken (bijvoorbeeld voor school)?

